31989L0397

30.6.1989 URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI L 186/23

DIREKTIVA SVETA
z dne 14. junija 1989
o uradnem nadzoru živil

(89/397/EGS)

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti člena 100a Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ([1]),

v sodelovanju z Evropskim parlamentom ([2]),

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ([3]),

ker je promet z živili eden najpomembnejših na skupnem trgu; ker si morajo vse države članice prizadevati za zaščito zdravja in gospodarskih interesov svojih državljanov; ker mora imeti zaščita zdravja brezpogojno prednost; ker mora biti zato uradni nadzor usklajen in bolj učinkovit;

ker so razlike med nacionalnimi zakonodajami glede tega nadzora take, da ovirajo prosti pretok blaga;

ker je treba zato te predpise prilagoditi;

ker je treba najprej uskladiti splošna načela o izvajanju tega nadzora;

ker se lahko zatorej poleg splošnih načel sprejme tudi posebne predpise;

ker je predmet te direktive preverjanje, ali so živila v skladu s predpisi o živilih; ker ta zakonodaja vsebuje tudi določbe o zaščiti zdravja, predpise o sestavi in kakovosti živil, ki so namenjeni zaščiti gospodarskih interesov potrošnikov kakor tudi določbe o obveščanju potrošnika in poštenem trgovinskem poslovanju;

ker je treba hkrati z živili nadzorovati tudi materiale in izdelke, ki so namenjeni za uporabo v stiku z živili;

ker je treba zaradi dokončanja notranjega trga živila, ki prečkajo notranje meje Skupnosti, pregledovati enako skrbno kakor tista, ki so namenjena prodaji v državi članici proizvajalki;

ker naj bi bili zato pregledi načeloma zasnovani na veljavnih določbah v državi članici proizvajalki; to načelo ne velja, ko se z zadovoljivimi dokazili organu, pristojnemu za preglede, vključno s predložitvijo komercialnih dokumentov, dokaže, da je ta izdelek namenjen za pošiljko v drugo državo članico in da ustreza veljavnim določbam v tej državi članici;

ker je treba preglede zaradi učinkovitosti izvajati redno, ker ne smejo biti omejeni glede na predmet, stanje ali trenutek, v katerem so izvedeni, in ker morajo biti izvedeni v najprimernejši obliki, ki zagotavlja njihovo učinkovitost;

ker je treba zagotoviti, da nadzornega postopka ni mogoče obiti, in zato predvideti, da države članice ne izločijo iz ustreznega pregleda tistih proizvodov, ki so namenjeni za izvoz izven Skupnosti;

ker je treba osebam, pristojnim za nadzor, zagotoviti ustrezna pooblastila;

ker je treba podjetjem, čeprav se nimajo pravice upirati pregledom, zagotoviti njihove legitimne pravice, zlasti pravico do poslovne tajnosti in pravico do vložitve pravnega sredstva;

ker se organi, pooblaščeni za nadzor živil, lahko razlikujejo med državami članicami; ker je zato smotrno objaviti seznam organov, pristojnih za nadzor, v vsaki državi članici z navedbo njihove krajevne pristojnosti in seznam laboratorijev, določenih za izvajanje analiz v povezavi s tem nadzorom;

ker naj bi uradni nadzor učinkovito preprečeval kršenje zakonodaje o živilih; ker je zato treba na podlagi primernih meril pripraviti programe nadzora;

ker so zaradi dokončanja in delovanja notranjega trga potrebni tudi koordinirani programi na ravni Skupnosti, čeprav je naloga držav članic predvsem pripraviti svoje programe nadzora;

([1]) UL C, 27.1.1987, str. 6, UL C 88, 5.4.1987, str. 14 in UL C 131, 27.5.1989, str. 6.
([2]) UL C 345, 21.12.1987, str. 80 in UL C 120, 16.5.1989.
([3]) UL C 347, 22.12.1987, str. 1.

ker bodo s hkratnim izvajanjem nacionalnih in koordiniranih programov pridobljene izkušnje, ki jih sedaj v glavnem ni; ker bodo te izkušnje morda pokazale, da je treba popraviti to direktivo zaradi izboljšanja sistema, ki ga uvaja;

ker morajo imeti države članice določeno stopnjo svobode pri praktičnem izvajanju pregledov, da se ne bi posegalo v sisteme, ki so se izkazali kot dobri in primerni posebnim razmeram v vsaki državi članici,

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

1. Ta direktiva določa splošna načela za izvajanje uradnega nadzora živil.

2. V tej direktivi pomeni „uradni nadzor živil“ – v nadaljevanju – „nadzor“ pregled pristojnega organa o skladnosti:

— živil,

— aditivov za živila, vitaminov, mineralnih soli, elementov v sledovih in drugih aditivov, namenjenih za prodajo,

— materialov in izdelkov, ki so namenjeni za uporabo v stiku z živili,

s predpisi, katerih namen je varovanje zdravje, zagotavljanje poštenega trgovinskega poslovanja ali zaščita interesov potrošnikov, vključno s predpisi o obveščanju potrošnikov.

3. Ta direktiva velja brez poseganja v predpise posebnih ureditev Skupnosti.

4. Ta direktiva ne velja za meroslovni nadzor.

Člen 2

1. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, ki zagotavljajo izvajanje nadzora v skladu s to direktivo.

2. Države članice zagotavljajo, da so izdelki, namenjeni za izvoz v drugo državo članico, pregledani enako skrbno kakor tisti, ki so namenjeni lastnemu trgu.

Člen 3

Države članice ne izključijo izdelkov, namenjenih za izvoz izven Skupnosti, iz ustreznega nadzora.

Člen 4

1. Pregledi se izvajajo:

(a) redno;

(b) pri sumu neskladnosti.

2. Pregled se izvaja s sredstvi, ki so v ustreznem sorazmerju z zastavljenimi cilji.

3. Pregled se izvaja na vseh stopnjah proizvodnje, izdelave, uvoza v Skupnost, obdelave, hrambe, prevoza, distribucije in trgovine.

4. Pregled se praviloma izvede brez predhodne najave.

5. Pristojni organ v vsakem posameznem primeru za preglede izbere stopnjo ali stopnje iz seznama v odstavku 3, ki se mu zdijo najprimernejše.

Člen 5

Nadzor obsega eno ali več dejavnosti, v skladu s pogoji iz členov od 6 do 9 in načrtovanimi preiskavami:

1. inšpekcijski pregled;

2. vzorčenje in analiza;

3. pregled higiene osebja;

4. pregled pisne dokumentacije;

5. pregled sistema preverjanja v podjetju in rezultatov preverjanja.

Člen 6

1. Pri inšpekcijskem pregledu se pregledujejo:

(a) stanje in uporaba zemljišča, delovnih prostorov, pisarn, obrata in njegove okolice, transportnih sredstev, strojev in opreme, na različnih stopnjah, navedenih v členu 4(3);

(b) surovine, sestavine, tehnična pomožna sredstva in drugi proizvodi, uporabljeni pri pripravi in proizvodnji živil;

(c) polizdelki;

(d) končni izdelki;

(e) materiali in izdelki, ki so namenjeni za uporabo v stiku z živili;

(f) sredstva in postopki za čiščenje in vzdrževanje ter sredstva za uničevanje škodljivcev;

(g) postopki za proizvodnjo ali obdelavo živil;

(h) označevanje in predstavitev živil;

(i) postopki konzerviranja.

2. Preglede, navedene v odstavku 1, se, po potrebi, lahko dopolni z:

— razgovori z vodstvom in osebjem nadzorovanega podjetja,

— odčitavanjem vrednosti na merilnih inštrumentih, ki jih je namestilo podjetje,

— preverjanji meritev na inštrumentih, ki jih je namestilo podjetje, ki jih izvede pristojni organ s svojimi inštrumenti.

Člen 7

1. Za proizvode, navedene v členu 6(1)(b) do (f), se lahko vzamejo vzorci za analizo.

Države članice s potrebnimi ukrepi zagotovijo, da nadzorovana podjetja lahko zahtevajo drugo mnenje.

2. Analize morajo izvesti uradni laboratoriji.

Države članice lahko določijo tudi druge laboratorije za izvajanje teh analiz.

Člen 8

Osebje, ki pri opravljanju svojega dela pride neposredno ali posredno v stik z materiali in izdelki iz člena 6(1)(b) do (f), mora biti higiensko pregledano po postopku iz člena 5(3).

Namen teh pregledov je preveriti, ali so upoštevani higienski standardi o čistoči osebja in obleke. Ti pregledi se izvedejo brez poseganja v zdravniške preglede.

Člen 9

1. Organi, pristojni za nadzor, lahko pripravijo opombe na pisno dokumentacijo, ki jo imajo fizične ali pravne osebe na različnih stopnjah, navedenih v členu 4(3).

2. Organi, pristojni za nadzor, lahko iz pisne dokumentacije, ki jim je predložena v pregled, napravijo kopije ali izvlečke.

Člen 10

Organi, pristojni za nadzor, ustrezno ukrepajo, če odkrijejo ali sumijo na nepravilnosti.

Člen 11

1. Države članice zagotovijo organom, pristojnim za nadzor, pravico za izvajanje dejavnosti iz členov od 6 do 10.

2. Države članice predpišejo obveznost, da vse fizične in pravne osebe omogočijo preglede v skladu s to direktivo in da pomagajo organom, pristojnim za nadzor, pri izvajanju njihovih nalog.

Člen 12

1. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da imajo fizične in pravne osebe pri pregledih pravico vložiti pravno sredstvo glede ukrepov, ki jih je za izvajanje nadzora sprejel pristojni organ.

2. Države članice predpišejo, da morajo osebe, pooblaščene za nadzor, upoštevati poslovno tajnost.

Člen 13

Za zagotavljanje enotne uporabe te direktive v vseh državah članicah Komisija v enem letu po njenem sprejetju pripravi poročilo za Evropski parlament in Svet o:

(a) trenutnih veljavnih predpisih za usposabljanje nadzornikov za živila v državah članicah;

(b) možnosti sprejetja predpisov Skupnosti za osnovno in nadaljnje usposabljanje nadzornikov za živila;

(c) možnosti sprejetja standardov kakovosti Skupnosti za vse laboratorije, ki so pooblaščeni za preglede in vzorčenje po tej direktivi;

(d) možnosti ustanovitve skupne službe za nadzor Skupnosti, kjer bi vse institucije in osebe, ki se ukvarjajo s pregledi, imele možnost izmenjave izkušenj.

Člen 14

1. Pristojni organ ali pristojni organi držav članic pripravijo programe, v katerih določijo vrsto in pogostost pregledov, ki jih v določenem časovnem obdobju redno izvajajo v skladu s členom 4(1)(a).

2. Do 1. maja vsako leto države članice predložijo Komisiji vse potrebne podatke o izvajanju programov iz odstavka 1 v preteklem letu in posebej navedejo:

— merila, uporabljena pri pripravi programov,

— število in vrsto opravljenih pregledov,

— število in vrsto ugotovljenih kršitev.

3. Do 16. oktobra vsako leto, prvič pa v letu 1991, Komisija predloži državam članicam, po posvetovanju s Stalnim odborom za živila, priporočilo o koordiniranem programu nadzora za naslednje leto. Priporočilo se lahko postopoma prilagaja zahtevam pri izvajanju koordiniranega programa.

S koordiniranim programom so zlasti določena merila prednosti pri njegovem izvajanju.

Informacija iz odstavka 2 vsebuje posebno, ločeno navedbo o izvajanju koordiniranega programa.

4. Pet let po uradni objavi te direktive Komisija predloži Svetu poročilo o uporabi tega člena in po potrebi priloži tudi ustrezne predloge.

Člen 15

Vsaka država članica sporoči Komisiji imena:

— pristojnega organa ali pristojnih organov in njihovo krajevno pristojnost ter naloge,

— uradnih laboratorijev ali laboratorijev, ki jih pooblasti pristojni organ za izvajanje analiz, povezanih z nadzorom.

Ti seznami so objavljeni v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*, serija „C“.

Člen 16

Države članice sprejmejo in objavijo najpozneje 12 mesecev po notifikaciji te direktive zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev z njo, najpozneje 24 mesecev po uradni objavi ([1]). O tem takoj obvestijo Komisijo.

Člen 17

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Luxembourgu, 4. junija 1989

Za Svet

Predsednik

P. SOLBES

([1]) O tej direktivi so bile države članice uradno obveščene 20. junija 1989.